

Sürdürülebilir Fındık Yetiştiriciliğinde Verim ve Kalitenin Arttırılması

17 Mayıs 2022 tarihinde Balsu, Düzce Üniversitesi Ziraat Fakültesi işbirliğinde Hendek Tarımsal Hizmetler ve Muhtarlık İşleri Müdürlüğü ev sahipliğinde Hendek Ticaret Merkezi Konferans Salonunda "Sürdürülebilir Fındık Yetiştiriciliğinde Verim ve Kalitenin Arttırılması" eğitimi gerçekleştirmiştir.

Düzce Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sevcan Öztemiz moderatörlüğünde gerçekleşen eğitimde Prof. Dr. Öztemiz Fındık Zararlıları, Doç. Dr. Hülya Ünver Fındık Yetiştiriciliği, Doç. Dr. Nedim Altın Fındık Hastalıkları, Doç. Dr. Zübeyde Filiz Arslan Fındıkta Yabancı Otlar, Dr. Öğr. Üyesi Sam Mokhtarzadeh İklim Değişikliğinin Fındık Yetiştiriciliği Üzerine Etkisi eğitimlerini gerçekleştirdi.

Ek olarak, Agrotics firması kurucusu Mehmet Coka, fındık bahçelerinde daha verimli ve kaliteli ürün alabilmek ve bilgiye dayalı tarımsal uygulama gerçekleştirmek için iklim verilerini toplamakla başladığı yolculuğu, sürdürülebilirliğin dijitalleşme sürecini ve bu kapsamda Balsu ile gerçekleştirdiği çalışmalarını paylaştı.

Çiftçilerin, tüccarların ve yerel otoritelerin ilgi gösterdiği eğitimimize, Düzce Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden 50 öğrenci de katılım sağlamıştır.

Zararlı Sayımları ve Hastalık Tespit Çalışmaları

Fındıkta vejetasyon sürecinin başladığı ve zararlıların çıkış, hastalıkların belirti gösterdiği Mayıs ayında tespit ve sayım için sabah 06:00-07:00 ve akşam 18:00-19:00 saatlerinde farklı rakımda çalışma gerçekleştirildi. Elde edilen veriler her yıl düzenli güncellenen fenolojik gözlem çizelgesine işlenmektedir.

Kahverengi kokarca ve emici böcek popülasyon takibi için belirlenen noktalara yapışkan feromon tuzaklar asılmıştır. Mayısın üçüncü haftasında Amerikan Beyaz Kelebeğinin çıkışı ve yumurta paketleri tespit edilmiştir. Mayısın ikinci haftasından itibaren külleme başlangıcı ve birçok bahçede kök çürüklükleri tespit edilmiştir.

Ayrıca bu sene fungal ya da bakteriyel olup olmadığı enstitüler ve üniversitelerce araştırılmaya devam eden, Karadeniz Bölgesinde hızla yayılan ve uçtan başlayarak dalı tamamen kurutan fındıkta yeni gözlenen bir hastalığın fındık verim ve kalitesine zarar vereceği düşünülmektedir.

2022 Hasat Beklentileri

Mayıs ayında sıcaklık artışında yaşanan gecikme ve ani yükseliş devam eden zararlı sayım çalışma sonuçlarımıza göre zararlının çıkış zamanını ortalama 10 - 12 gün geciktirmiştir.

1-15 Mayıs 2022 tarihleri arasında gerçekleşen sıcaklık değerleri bir önceki sene aynı dönemle kıyaslandığında yaklaşık 5°C azalmıştır.

Mayıs ayının 3. haftası itibariyle ise sıcaklığın ani bir şekilde arttığı görülürken, Mayıs ayı sıcaklık ortalaması, bir önceki seneye göre 1.5°C daha düşüktür.

Mayıs ayında sıcaklığın ani yükselişi, yağışın beklenenden az olması ve yüksek rakımlı yerlerde geçen yıllara göre daha küçük olan meyve çapına bakarak meyvenin iç doldurma döneminde bitkide su stresi riskinin değerlendirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Ayrıca, ulaşım maliyetlerinin artması ve iklim değişikliğinden kaynaklı fındık hasat döneminin kayması ile mevsimlik gezici tarım işçi sayısının 2022 döneminde azalacağı düşünülmektedir.

Ağustos ayı ile başlayıp, Eylül ayında devam eden fındık hasat takviminde son iki yıldır değişimler gerçekleşmiş ve Kasım ayında yüksek rakımlı bahçelerde fındık hasadı gerçekleşmiştir.

Balsu olarak, işçiler bölgeye gelmeden önce tarım iş aracıları ve çavuşlar ile iletişime geçerek, işçilerin şehirlerarası yolculuğunun planlanması, sağlık kontrollerinin yapılması, konaklama alanlarının düzenlenmesi gibi rol ve sorumlulukları hakkında değerlendirme çalışması gerçekleştirmekteyiz.

RVO: Sürdürülebilir Fındık Köyleri

Rainforest Alliance işbirliği ile yürüttüğümüz “Sürdürülebilir Fındık Köyleri” projesi ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin çocuklarının yoksulluk döngüsünden eğitim yoluyla kurtulmaları; ailelerin, çiftçilerin ve ilgili diğer aktörlerin çocuk işçiliğinin risklerinin farkına varmaları ve gerekli önlemleri alması hedeflenmektedir.

Proje kapsamında 2022 – 2024 yılları arasında, mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmeye yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir. Tüm bu faaliyetlerde, 3 yılın sonunda bölgede çocuk işçiliği ihlallerinden sorumlu kalıcı bir komitenin oluşturulması önceliklendirilmiştir.

Çocuk işçiliği ihlallerinden sorumlu oluşturulan komitenin ilk toplantısı 7 Mart 2022 tarihinde gerçekleşmiştir. Toplantıda mevsimlik gezici tarım işçiliğinde yaşanan sağlık sorunları, güvenli olmayan koşullarda ulaşım, konaklama ve çalışma alanlarında iş sağlığı ve güvenliği, işçi ücretlerindeki kesintiler, yasal düzenlemelere uymayan uygulamalar, çocuk işçiliği gibi sorunlar ele alınarak risk değerlendirmesi yapılmıştır.

Toplantı sonrasında bölgede iyileştirilme çalışması için 14 konaklama alanı ziyaret edilip ihtiyaç analizi yapılmış, 2 konaklama alanı iyileştirilmesi planlanmıştır.

Tespit edilen risklerin çözümünde komite üyelerinin rol ve sorumlulukları 18 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleşen ikinci komite toplantısında belirlenmiştir.

Temmuz ayının 3. haftasında gerçekleşecek üçüncü komite toplantısında yaklaşan hasat ile ilgili yapılacak olan güçlendirme ve direkt müdahale çalışmaları tartışılacaktır.